

תפילה (26)

כה). האדם מצד עצמו לא היה צריך לבגדים. כשאין לו שום חטא, הוא אינו מתבייש בכך שהוא עירום. הארי ז"ל מבאר: שבבגד יש לחיצונים אחיזה ותפיסה. רואים את זה במוחש, אנשים רבים כל הסטרא אחרא שלהם היא בבגדים. גבורתו של אדם היא: "הסירו בגדים הצואים מעליו... והלבש אותך מחלצתו" (זכריה ג.ד). בגד ולבוש הם שני דברים שונים. בברכת מלביש ערומים אנו מבקשים מאת ה' לבוש ולא בגד. בברכה זו מודים להקב"ה על העצם הבגד המכבד את האדם ואת צלם אלוקים שבו. *ספר "עבודה שבלב"*

מלביש ערומים.... הנותן ליעף כח

מובא ב"שער הכוונות", שעל ידי מה שהאדם חוטא מפשיטים מעליו לבוש הקדושה ומלבישים לנשמתו לבוש הקליפה, בגדים צואים. והכל הוא לפי ערך החטא, כי אם החטא הוא קל, נחלש כח לבוש הקדושה של נשמתו, אבל אינו מסתלק מעליו לגמרי, ואם החטא הוא חמור, מסתלק הלבוש מעליו לגמרי. וכנגד שתי בחינות אלו נתקנה ברכת "מלביש ערומים" וברכת "הנותן ליעף כח", הנה בכל לילה כאשר האדם מפקיד את נשמתו, בבוקר היא מתחדשת, ומי שנסתלק לבושו לגמרי, נותנים לו בבוקר בחינת לבוש חדש, ועל כך אנו מברכים "מלביש ערומים". ומי שיש לו לבוש אלא שנחלש, בבוקר נותנים לו כח בלבוש ההוא, ולזה תקנה ברכת "הנותן ליעף כח".

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" על סדר התפילה

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם הנותן ליעף כח
חדשים לבקרים רבה אמונתך

הטור (או"ח סי' מו) כותב: ברכת הנותן ליעף כח נתקנה על שאדם מפקיד נשמתו, בערב ביד הקב"ה, כשהיא עיפה מעבודה קשה כל היום, ומחזירה לו בבוקר שקטה ושלוה, על פי המדרש "חדשים לבקרים רבה אמונתך", בשר ודם מפקיד פקדון ביד חבירו ומחזירו לו בלאי ומקולקל, אבל אדם מפקיד בכל ערב את נשמתו ביד הקב"ה, והיא עיפה, ומחזירה לו חדשה ורגועה. במשך כל היום, גוף האדם עובד, גם כשאדם יושב, שוכב או נח, הגוף ממשיך לעבוד, ישנם אנשים 'שעובדים' קשה גם בזמן השינה. יש בבית החולים "מכון שינה" מיוחד, הבודק את ממדי העבודה של אנשים בשעת שינה, אלמלא היה הקב"ה נותן ליעף כח, לא היה גוף האדם יכול לשרוד, והיה קורס תחתיו. אנשים חיים עשרות שנים. "ימי שנתינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה", והלב לא מספיק לעבוד. שאר איברי הגוף אינם מפסיקים לתפקד, וכך הם ממשיכים

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם זוקף כפופים
האדם הולך זקוף

קומתו של אדם היתה כפופה כל הלילה. ברגע שהוא מתעורר, הוא מתאמץ ומזדקף, לא לכולם זה קורה תמיד. יש אנשים שקמים בבוקר עם גב תפוס או עם רגל תפוסה, וכל התפקיד שלהם משתבש. אולי אם היו אתמול מברכים בכוונה "זוקף כפופים" לא היו קמים כך מקופלים בצורת סימן שאלה? אחד מגדולי הפוסקים האחרונים מביא בשם הרמ"ק, שהטעם לברכת זוקף כפופים, הוא משום שכל הנבראים נבראו הולכים על ארבע, ואילו האדם הולך זקוף. על הפסוק: "והפריתי אתכם והרבתי אתכם" (ויקרא כו. ט), כותב רש"י: קומה זקופה. צורת האדם דומה למלאכים ולא לבעלי חיים. בספר "סדר היום" כתוב: שבשעה שאדם מברך "זוקף כפופים", עליו לכוון: ריבונו של עולם, כמו שזקפת את קומתי, יהי רצון שתזקוף את קומתו של כל עם ישראל בעיני אומות העולם. *ספר "עבודה שבלב"*

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם מלביש ערומים

ענינו, שהנשמה בעת הפטירה היא לובשת לבושי מכלול המצות שנתעסקה בהם בעולם הזה, אמנם בצאתה מהגוף בעת השינה אין לה לבוש כלל. והוא משל על בת נקבה שיש לה נדוניא ומלבוש ותכשיט הרבה בבית אביה שהרויחה היא במעשה ידיה, ועם כל זה כל זמן שלא נתארסה ונשאת אינה לובשת כלל. כן ענין הנשמה, שהכל שמור לה עד צאתה מהגוף מכל וכל, והקב"ה מלבישה בכל יום בגוף הזה. לכן צריך לברך ליוצרה ואומר "מלביש ערומים". *של"ה הקדוש*

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם מלביש ערומים

על האדם להודות לה' אשר נטע בו רגש טבעי של בושה וצניעות לכסות עצמו בלבוש, שבזה מותר האדם מבעלי חיים, וסימן שלם יש בשו"ע (או"ח סי' ב') "דין לבישת הבגדים". כתב ה"ארצות החיים": כשברא הקב"ה את האדם, לא ערום בראו, אלא התייצב כמו לבוש שפיר ושליא, לפיכך לבבו יבין שאין שבחו להיות ערום, ואף לא יגלה מקומות המכוסין שבגופו והם המקומות שצריך ליטול ידיו שם.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" על סדר התפילה

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם מלביש ערומים

בספר "עולת התמיד" מובא, שבמילים "מלביש ערומים" צריך האדם לכוון להודות להקב"ה שהמציא את הבגדים. לפני חטא אדם הראשון נאמר: "ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו" (בראשית ב.

הלכה: לכבד את השבת

כתב השו"ע (או"ח סימן רמב ס"א), צריך לזרז עצמו לכבד את השבת ובמ"ב (סק"ב), כתב וטוב לזהר שלא יפחות משני תבשילין ע"כ. וטעם הדבר ביאר הגר"נ קרליץ, שסעודה עם שני תבשילין נחשבת כסעודה חשובה, שהרי מטעם זה אסרו לאכול בערב תשעה באב בסעודת מפסקת שני תבשילין, ולפי זה אפילו ביצה מבושלת או ירק שנאכל כמות שהוא חי ובישלוהו, נחשבים גם הם כתבשיל לענין סעודת שבת, ולפי טעם זה משמע בכל סעודה צריך שני תבשילין, אמנם בזוהר (בראשית), משמע, שצריך שני תבשילין לשתי סעודות, היינו אחד לכל סעודה. *מ"ב "דרשו" (סימן רמב מס' 10)*

פתגם: את החושך אין מגרשים במקלות אלא בגפרור
ספר "שמחלה" קטן

חקירה: אינו יודע אם פרעתין
חייב משום החזקת חיוב עם ברי ושמא, או משום שאין ספק מוציא מידי ודאי. (קובץ שיעורים בבא בתרא תרנז)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: לימוד וידיעה
למדן צעיר, שהצטיין בשקדנות והתמדה, נכנס פעם אצל גאון מגדולי ישראל ומיד נקשרה ביניהם שיחה של תורה והיו מתפלפלים בהלכה. לאחר צאתו של אותו למדן, שאל אחד מקרוביו את הגאון? ובכן רבינו, מה דעתכם של שקדן זה? יודע הוא תורה? נתחייך הגאון ואמר: הוא כל כך שקוד על לימוד התורה, עד שאין שעתו פנויה לדעת את התורה.
ספר "חוד וחלק" חלק ד' (דף קטו)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זוירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בן קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה, יוסף בן מייכה, רבקה בת ליוה, רישרד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים.

בעבודתם, יום אחרי יום עשרות שנים. כל זה בזכות חסדי השי"ת שנותן כח מיוחד, לגוף ולנפש, שלא יקרסו מעייפות, וימשיכו לתפקד למרות כל הקשיים.
ספר "עבודה שבלב"

ברכה על חידוש הבריאה

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם הנותן ליעף כח
הפוסקים מבארים שברכת "הנותן ליעף כח" נתקנה על חידוש מעשה בראשית בכל יום, כמו ברכת "המחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית". אדם לא קם היום בבוקר כי הוא קם גם אתמול. הוא לא יקום מחר בבוקר כי הוא קם היום. כל יום הוא בריה חדשה. הקב"ה לקח את נשמתו בלילה "בידו אפקיד רוחי", חידש אותו, שיפץ אותו, נפח בה כח חדש, ונתן אותה בחזרה לאדם, "בריה חדשה". לרבים מאיתנו יש גביע של כסף, עליו עושים קידוש בכל שבת. במשך הזמן, וברכות השימוש, הכוס משחירה, מתעקמת, ומאבדת את זהרה וחינה. בעליה נותן אותה לצורף, כדי לחדש אותה, והוא מקבל אותה בחזרה, כמו חדשה ובוהקת, כך ראוי לה, לכוס של קידוש להראות, הוא אומר לעצמו בשמחה. כך עושה הקב"ה בכל יום לנשמה. אנחנו מפקידים בידו נשמה עייפה, סחוטה, ומקבלים אותה בחזרה כמו חדשה. זה שאמר בלילה אני סחוט, אני גמור, קם בבוקר חדש, על כך אנחנו מודים להקב"ה ומברכים: ברוך... הנותן ליעף כח.
ספר "עבודה שבלב"

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם רוקע הארץ על המים
אנו מסתובבים בכל שעות היממה עם ההנאה עצומה שיש אדמה מוצקת מתחת לרגלינו! כמה חסד מונח בזה. איזו בריכה של חסד נפתחת בשעה שאנו אומרים את הברכה הזו ומתכוונים למשמעותה, לעוצמת החסד הגדול הטמון בה. אין שום טבע דהקרקע תעמוד לרגלינו. כח המשיכה הוא בריאה מיוחדת של השי"ת. הקב"ה ברא עולם ותלה אותו באמצע החלל. איך זה עומד? מה מחזיק אותנו? אין שום סיבה בעולם שיעמוד אלא רק זו בלבד, שהקב"ה הוא זה שתולה ארץ על בלימה, זוהי המציאות האמיתית. הבעיה היא שכשאנו חיים עם מציאות מסויימת באופן קבוע, אנחנו כבר לא חושבים עליה.

איננו חושבים שהיה יכול להיות אחרת, ולכן גם איננו חושבים שעלינו להודות על כך. התרגלנו למציאות העולם כעובדה שאנו חיים אותה. זו המציאות, נקודה! אך הרי האמת היא שהקב"ה מחזיק את כדור הארץ שמתחת לרגלינו עשרים וארבע שעות ביממה, ואין שום הכרח שהוא ימשיך להחזיק אותו. כשאנו מברכים כל בוקר "רוקע הארץ על המים", אנו מברכים על הקרקע המוצקה שמתחת לרגלינו, אילמלי היתה הקרקע מוצקת מתחת לרגלינו היינו נופלים.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "נפש שמשון סידור התפילה"

